

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش فارس
معاونت آموزش متوسطه

شیوه نامه اجرایی چهارمین جشنواره نوجوان خوارزمی سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

جشنواره نوجوان خوارزمی

اداره آموزش دوره اول متوسطه استان فارس

شیوه نامه اجرایی چهارمین جشنواره دانش آموزی نوجوان خوارزمی در مدارس دوره اول متوسطه فارس سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

مقدمه :

کیفیت یادگیری و تربیت همه جانبه دانش آموزان نیازمند توجه به ابعاد مختلف و اجرای مطلوب برنامه ی درسی و تربیتی است. پژوهش و تجارب علمی و عملی دانش آموزان مهم ترین جلوه های اجرای برنامه های درسی در مدرسه به عنوان کانون اصلی تعلیم و تربیت به شمار می آید. این فعالیت ها باعث خواهد شد دانش آموزان شرایط بهتری برای بروز استعدادهای خود بیابند و براساس علایق، آینده تحصیلی و شغلی خود را رقم بزنند.

امروزه افرادی باسواد و توانمند شناخته می شوند که : بتوانند خوب نگاه کنند؛ خوب فکر کنند؛ توانایی های لازم را در تجزیه و تحلیل پدیده های علمی در موقعیت های مختلف زندگی داشته باشند؛ به روش های ساختارمند علمی - پژوهشی آشنا باشند و از ابزار و وسایل تحقیقات مربوط به خوبی استفاده نمایند.

طراحی و تدوین برنامه تعلیم و تربیت انعطاف پذیر متناسب با ویژگی های شخصیتی و محیطی به منظور شکوفایی استعدادهای خاص و افزایش کارآمدی و مفیدبودن آن ها، ایجاد موزه و نمایشگاه علم و فناوری، ایجاد تنوع در فرصت های تربیتی برای پاسخگویی به نیازهای دانش آموزی، مورد تأکید می باشد.

تحقق این مهم نیازمند برنامه ریزی دقیق در جهت سامان دهی پژوهش های دانش آموزی و بهره گیری حداکثری از ظرفیت و فضاهای آموزشی در مدارس است. این برنامه از طریق بهره گیری دبیران از تدریس پژوهش محور و بهره گیری کامل از فضاهای آزمایشگاهی، کارگاهی و کتابخانه در دروس مختلف حاصل خواهد شد.

بیان مسأله :

اگر حاصل دوره تحصیلات مدرسه ای، تنها انتقال پاره ای از مفاهیم به ذهن دانش آموزان باشد(سواد به معنی سنتی) با فراموش شدن آن مفاهیم، حاصل تمام سال های تحصیل نیز از دست می رود. به همین سبب، باید سعی کنیم علاوه بر مفاهیم پایه، راهی به دانش آموزان نشان دهیم که خودشان بتوانند به دنبال معرفت و دانش مورد نیاز خود بگردند و به یک یادگیرنده مادام العمر تبدیل شوند. به همین منظور علاوه بر کسب دانش باید راه و روش یادگیری را هم به آنان بیاموزیم تا میل به یادگیری در آنان تقویت گردد.

جشنواره های علمی به علت ماهیت هیجانی و اکتشافی خود، میل به یادگیری را در دانش آموزان تقویت می کند و به علت ماهیت فرآیندی خود راه و روش یادگیری را نیز به او می آموزد. بنابراین می تواند ابزاری بسیار قوی در خدمت تعلیم و تربیت به معنای واقعی باشد. مطابق با تعریف یونسکو پروژه علمی درک و به کارگیری مفاهیم، مهارت های فرآیندی، نگرش ها و ارزش هایی می باشد که شخص را قادر می سازد دانش و فناوری را با زندگی و فرهنگ جامعه ی خویش مرتبط سازد.

مسابقات و جشنواره های علمی، پژوهشی و مهارتی در غنای فرآیند یاددهی - یادگیری و تقویت بنیه علمی دانش آموزان و نیز ظهور و افزایش توانمندی های آنان از طریق رشد شخصیت عاطفی و روانی بسیار مؤثر است. تحقق این مهم، از طریق بها دادن به فرآیند اجرا و مدنظر قرار دادن نتایج آشکار و پنهان آن است و باید از نتیجه گیری صرف و توجه غیرضروری به نخبه یابی و نخبه پروری اجتناب نمود.

ضرورت و اهمیت موضوع:

پیشرفت سریع فناوری و تحولات بی سابقه در توسعه ارتباطات بین المللی در جریان جهانی شدن موجب شده است که رویارویی جوامع بشری به طریقی از شکل برخوردهای نظامی به رقابت های فناوری و تکنولوژی تبدیل شود.

در این میان نقش نظام های آموزشی در توسعه فرهنگ تحقیق و پژوهش بسیار مورد توجه قرار گرفته است و تلاش می گردد با تقویت روحیه کنجکاوی و پژوهش و شکوفایی استعدادهای بالقوه و بالفعل، دانش آموزان به جایگاه و موقعیت حقیقی خود دست یابند. با عنایت به این که بخش قابل توجهی از جمعیت کشور را دانش آموزان، معلمان، مدیران و کارکنان آموزش و پرورش تشکیل می دهند، چنین جمعیتی به عنوان نیروی انسانی فعال، می تواند در راستای رشد و توسعه پایدار کشور تأثیرگذار باشد. بی شک تحقق این هدف در شرایط فعلی منوط به نهادینه شدن فرهنگ مطالعه و پژوهش به ویژه در بین نسل آینده ساز جامعه و نیز بهره گیری از دانش های پژوهش محور و فناوری های نوین است. ارتباط توسعه پایدار با ساختارهای علمی و پژوهشی جامعه، رابطه ای تنگاتنگ دارد که از خلال آن می توان از یافته ها و نظریات ارزشمند در جهت اهداف ملی بهره برداری کرد. در حقیقت پژوهش، تحقیق و نوآوری دروازه ورود جامعه به رشد و توسعه پایدار محسوب می شود. با تسری، تبلیغ و ترویج حاکمیت جوشش های خلاقانه فکری و ذهنی در متن تجربه های آموزشی بی تردید موجبات

تقویت و تحکیم سبک زندگی اسلامی- ایرانی مبتنی بر دانایی و انتخاب فراهم می گردد و از مؤثرترین اقدامات ضروری در این راستا، نهادینه کردن پژوهش، تحقیق و رقابت های علمی در بطن برنامه درسی در تمام مقاطع تحصیلی متناسب با اهداف و نیازهای هر دوره می باشد.

مستندات حقوقی و قانونی

الف) سند تحول بنیادین :

راهکار ۷-۵- طراحی و تدوین برنامه تعلیم و تربیت انعطاف پذیر متناسب با ویژگی های شخصیتی و محیطی استعداد های گوناگون دانش آموزان به منظور شکوفایی استعداد های خاص و افزایش کارآمدی و مفید بودن آنها
راهکار ۳-۶- ایجاد موزه و نمایشگاه علم و فناوری در هریک از شهرستانها تا پایان برنامه ششم توسعه کشور به منظور فراهم آوردن زمینه مشاهده و تجربه فزون تر دانش آموزان و عینی تر کردن محتوای آموزشی کتب درسی
راهکار ۶-۶- ایجاد شبکه ای از محیط های یادگیری مانند پژوهشسراها، اردوگاهها، خانه های فرهنگ، کتابخانه های عمومی، نمایشگاه ها و موزه های تخصصی علوم و فناوری و سایر مراکز مشابه و برقراری تعامل اثر بخش مدارس با این محیط ها با رعایت اصل غنی سازی محیط مدرسه با همکاری سایر دستگاهها
راهکار ۱-۱۶- ایجاد تنوع در فرصت های تربیتی در مراکز آموزشی و تربیتی برای پاسخگویی به نیاز های دانش آموزان

ب) برنامه درسی ملی :

بند ۱-۲-۱۳- فعالیت های خارج از کلاس و مدرسه متناسب با اقتضائات برنامه درسی حوزه های یادگیری

اهداف :

- ۱- ارتقای دانش ، مهارت و نگرش دانش آموزان در زمینه پژوهش و شیوه کشف و حل خلاقانه مسائل
- ۲- فرصت آفرینی برای رشد و شکوفایی استعدادها و خلاقیت های دانش آموزان
- ۳- کیفیت بخشی به فرآیند یاددهی- یادگیری مبتنی بر تدریس پژوهش محور، موقعیت محور و ... مطابق با برنامه درسی ملی
- ۴- کاربردی کردن دانش و ارتباط دان آن با نیازهای جامعه و موقعیت های زندگی
- ۵- توجه ویژه به دستاوردهای علمی و عملی دانش آموزان برای ورود به میدان رقابت های علمی
- ۶- تنوع بخشی به محیط های یادگیری

محور ها و عناوین جشنواره نوجوان خوارزمی:

- ۱- محور پژوهش
- ۲- فعالیت های آزمایشگاهی
- ۳- دست سازه ها
- ۴- زبان و ادبیات فارسی
- ۵- زبان انگلیسی (ایفای نقش)
- ۶- بازارچه درس کار و فناوری

شرایط عمومی شرکت در جشنواره

- ۱- شرکت تمام دانش آموزان دوره اول متوسطه در یک یا چند محوراز محورهای جشنواره مورد انتظار می باشد.
 - ۲- تمام دانش آموزان پایه هفتم و هشتم و نهم مجاز به شرکت در این جشنواره خواهند بود .در رشته مسابقات آزمایشگاهی فقط برای دانش آموزان پایه هفتم و سایر محورها برای هر سه پایه این دوره تحصیلی اجرا خواهد شد.
 - ۳- شرکت دانش آموزان در محور های جشنواره به شیوه گروهی مورد تأکید می باشد .
- تبصره الف) در محور زبان و ادبیات فارسی شرکت به شیوه **انفرادی** خواهد بود.
- تبصره ب) در محور زبان انگلیسی حداکثر اعضای تیم ۳ نفر و در بقیه محورها (بجز ادبیات فارسی)، هرگروه از دو نفر تشکیل می شود.
- تبصره ج) اعضای هر گروه در هر محور و در تمام مراحل اجرای جشنواره، ثابت و از یک دبیرستان خواهند بود.

- ۴- در محور دست سازه ها برای مراقبت و حفظ آثار از تخریب و آسیب دیدگی، لازم است آثار راه یافته به مراحل بعدی توسط دانش آموزان به شکل مناسبی بسته بندی گردد. بدیهی است آسیب دیدگی و نقص فنی آثار با کاهش امتیاز و یا خروج از چرخه رقابت همراه خواهد بود.
- ۵- حمل و نقل آثار تا سطح منطقه ای برعهده شرکت کنندگان می باشد. آثار برتر راه یافته به سطح استان و کشور توسط مسؤولان ادارات آموزش و پرورش محل اعزام دانش آموزان، ارائه خواهد شد.
- ۶- دانش آموزان و یا سرپرست گروه اعزامی باید حداکثر دو هفته پس از پایان رقابت ها (در سطح منطقه و استان) نسبت به دریافت آثار خود اقدام نمایند. در غیر اینصورت مسؤولیتی متوجه برگزار کنندگان نخواهد بود.

شیوه و راهکارهای اجرایی جشنواره

- ۱- این جشنواره در تمامی محورها در چهار سطح (مدرسه / منطقه آموزشی / استان و کشور) انجام خواهد شد.
- ۲- در سطح مدرسه، دانش آموزان با سرپرستی و راهنمایی معلمان در زمینه محورهای ارائه شده اقدام به فعالیت های مطالعاتی تحقیقاتی، پژوهشی نموده سپس آثار ارائه شده مورد ارزیابی، قضاوت و داوری قرار می گیرد.
- ۳- برابر نمون برگ های ارزیابی، قضاوت و داوری مخصوص هر محور، برای تعیین گروه ها یا آثار برتر اقدام می شود.
- ۴- شرکت دانش آموزان در مرحله منطقه و استان فقط براساس سهمیه ای است که از طرف منطقه و استان مشخص می شود.
- ۵- فقط آثار یا گروه هایی که حد نصاب امتیاز لازم را کسب کنند، مجاز به شرکت در سطح بعدی جشنواره می باشند. این حد نصاب برای دانش آموزان مدارس عادی دولتی معادل ۸۰ درصد از مجموع امتیاز و برای مدارس خاص (استعدادهای درخشان، نمونه دولتی، شاهد، غیر دولتی) معادل ۹۰ درصد از مجموع امتیازات نمون برگ ارزیابی هر محور خواهد بود.
- ۶- پس از اجرای مرحله منطقه اگر دو گروه / فرد امتیاز مساوی کسب نمایند، برای معرفی به مرحله استانی لازم است در یک مسابقه دیگر با هم به رقابت بپردازند و گروه / فردی که امتیاز بالاتری کسب کند، به مرحله استانی معرفی گردد.
- ۷- گروه های معرفی شده به مرحله منطقه / استان و کشور باید از یک مدرسه باشند. در غیر اینصورت از ادامه رقابت باز خواهند ماند.
- ۸- در سطح منطقه ای و استانی جشنواره، نمایشگاهی برای معرفی و قدردانی از آثار برتر دانش آموزان تشکیل می گردد.
- ۹- در سطح هر منطقه آموزشی یک نفر از دبیران علاقمند و متخصص به عنوان ناظر تخصصی منطقه در هر محور جشنواره برای ارتباط مستقیم با ناظران فنی و تخصصی استان معرفی می گردد.

مسئولیت اجرایی هر یک از مراحل جشنواره

الف) مرحله مدرسه

شورای معلمان آموزشگاه

بر اساس بند ۵ از ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی مدارس " **چاره اندیشی برای تأمین مشارکت فعال دانش آموزان در فرآیند آموزش و پرورش** " برعهده شورای معلمان می باشد. لذا اجرای مرحله آموزشگاهی این طرح زیر نظر شورای معلمان مدرسه انجام می گیرد.

وظایف شورای برنامه ریزی مدرسه

- ۱- برنامه ریزی، تشویق و ترغیب دانش آموزان برای مشارکت و حضور در یک یا چند محور جشنواره
- ۲- تمهید مقدمات برای ثبت نام و تشکیل به موقع گروههای علمی دانش آموزی در مدرسه و توجیه آنان
- ۳- تصمیم گیری در مورد شیوه انتخاب دبیر راهنما و هدایت دانش آموزان
- ۴- تلاش در جهت فعال سازی و تجهیز محیط های برگزاری مسابقات (کتابخانه / آزمایشگاه / کارگاه و)
- ۵- تشکیل کلاس های علمی - عملی برای آموزش روش های تحقیق و پژوهش، خلاقیت، فناوری های نوین و ... در قالب کلاس های فوق برنامه یا بهره گیری از ظرفیت علمی پژوهشسراهای دانش آموزی
- ۶- نظارت بر برگزاری مسابقات در سطح آموزشگاهی
- ۷- تشکیل نمایشگاهی از آثار دانش آموزان شرکت کننده، داوری و انتخاب پروژه های برگزیده و ارسال آنها به نمایشگاه منطقه ای
- ۸- دعوت از اولیا و مسؤولان برای بازدید از نمایشگاه و بازارچه کار و فناوری در مدرسه
- ۹- اهدای جوایز و قدردانی از دبیران و دانش آموزان پرتلاش و موفق
- ۱۰- برنامه ریزی برای آماده سازی دانش آموزان برگزیده مرحله آموزشگاهی برای شرکت در سطح منطقه ای
- ۱۱- شرکت نماینده یا نمایندگان تخصصی شورا در جلسه توجیهی کارگروه منطقه ای متناسب با محور های جشنواره
- ۱۲- تکمیل و ارسال نمون برگ آمار شرکت کنندگان و معرفی آثار / گروههای برتر به مرحله منطقه ای

ب) مرحله منطقه

اعضای کارگروه اجرایی جشنواره اداره آموزش و پرورش

- ۱- مدیر / رئیس اداره (رئیس کارگروه)
- ۲- معاون آموزش متوسطه / آموزشی (عضو و دبیر کارگروه)
- ۳- کارشناس مسؤول آموزش دوره اول متوسطه (عضو و دبیر اجرایی)
- ۴- کارشناس / کارشناس مسؤول تکنولوژی و گروه های آموزشی متوسطه (عضو)
- ۵- ناظران تخصصی معرفی شده به اداره کل به تشخیص دبیر کارگروه (عضو)

وظایف کارگروه اجرایی منطقه آموزشی

- ۱- ارسال بخشنامه و شیوه نامه اجرایی به مدارس به مدارس زیر پوشش
- ۲- معرفی ناظران تخصصی هریک از محورها به اداره کل
- ۳- بررسی روش های مناسب برای اجرای مطلوب جشنواره
- ۴- اتخاذ ساز و کار لازم برای اطلاع رسانی / تبلیغ و تشویق به مشارکت تمام دانش آموزان در حداقل یک یا دو محور از جشنواره
- ۵- تعیین سهمیه معرفی آثار / گروه های برتر مدارس (به تفکیک مدارس عادی دولتی و خاص) برای حضور در مرحله منطقه ای
- ۶- تعیین داوران سطح منطقه ای و صدور ابلاغ برای آنها با همکاری ناظران تخصصی هریک از محورها
- ۷- فراهم آوردن مقدمات و تجهیزات مورد نیاز برای اجرای جشنواره مطابق با نظر ناظران تخصصی و داوران
- ۸- بازدید مؤثر از مرحله اجرای جشنواره و برپایی نمایشگاه ها و بازارچه های درس کار و فناوری در سطح مدارس
- ۹- نظارت بر حسن اجرای مسابقات در مرحله منطقه ای
- ۱۰- تخصیص جوایز و صدور تشویق نامه برای دانش آموزان برتر مدارس و مدیران و دبیران پرتلاش و موفق
- ۱۱- اعلام اسامی برگزیدگان ، تکمیل و ارسال نمودن برگه های آمار شرکت کنندگان به اداره کل
- ۱۲- ارسال آثار دانش آموزان منتخب به دبیرخانه جشنواره نوجوان خوارزمی در استان برابر سهمیه و زمان تعیین شده
- ۱۳- برنامه ریزی برای آماده سازی دانش آموزان برگزیده منطقه برای شرکت در مرحله استانی با بهره گیری از ظرفیت پژوهشسراها
- ۱۴- ارسال گزارش کامل از فرآیند اجرای جشنواره در سطح منطقه ای و صورتجلسات مربوط
- ۱۵- با توجه به اینکه یکی از اهداف جشنواره، فعال سازی و بهره گیری از آزمایشگاه و کارگاه مدارس است، ترتیبی اتخاذ شود تا مدارس نسبت به برگزاری کیفی جشنواره نوجوان خوارزمی با توجه به ملاک های " کیفیت برپایی بازارچه درس کار و فناوری " و " نحوه بکارگیری آزمایشگاه و کارگاه " مورد ارزیابی قرار گیرند. پس از ارزیابی از عملکرد مدارس در این دو مورد مطابق با نمودن برگ های ارزیابی پیوستی، مدیر یکی از مدارس که امتیاز برتر را کسب نموده است به مرحله استانی معرفی می شود.

شرایط داوری جشنواره

- ۱- اعضای گروه داوران در سطوح منطقه ای و استانی توسط کارگروه اجرایی و شورای برنامه ریزی در همان سطح و با نظارت اداره آموزش دوره اول متوسطه استان و ترجیحاً از میان اعضای گروه های آموزشی و یا سایر افراد ذی صلاح دیگر تعیین خواهد شد.
 - ۲- دبیران راهنما مجاز به داوری آثار مرتب با خود نخواهند بود ولی داوری آنان در سایر آثار و سایر محورهای جشنواره بلامانع است.
 - ۳- در مرحله منطقه داوران منتخب باید حداقل سه سال در زمینه محور مورد نظر فعالیت مؤثر داشته باشند.
- تذکره:** این اداره کل از نظرات داوران مناطق برای ارتقای سطح کمی و کیفی جشنواره و حضور در مرحله استانی استقبال می نماید.

مسئولیت ارزیابی در سطوح مختلف جشنواره

- مرحله آموزشگاهی : داوری و ارزیابی توسط دبیران مجرب که منتخب مدیران مدارس می باشد، انجام می گردد.
- مرحله منطقه ای: داوری و ارزیابی توسط هیأت داوران منتخب کارگروه اجرایی منطقه آموزشی، انجام می شود.
- مرحله استانی : داوری و ارزیابی توسط هیأت داوران منتخب استان، انجام می شود.
- مرحله کشوری: داوری و ارزیابی توسط هیأت داوران منتخب وزارت متبوع، انجام می شود.

چگونگی قدردانی از برترین های جشنواره

- ۱- صدور تشویق نامه توسط اداره آموزش و پرورش منطقه برای دانش آموزانی که به عنوان منتخب آموزشگاه به مرحله منطقه معرفی و از راهیابی به مرحله استانی، باز مانده اند.
- ۲- صدور تشویق نامه و اهدای جوایز به دانش آموزان برتر سطح منطقه ای که به مرحله استانی و کشوری راه یافته اند.
- ۳- صدور تشویق نامه استانی یا وزارتی برای مدیران و دبیران راهنمای هریک از محور های جشنواره نوجوان خوارزمی در سطح آموزشگاه که دارای دانش آموز منتخب استانی می باشند.
- ۴- صدور تشویق نامه استانی یا وزارتی برای تیم های منتخب داوری و اعضای کارگروه اجرایی مناطق آموزشی که بیشترین تلاش را در زمینه اجرای مطلوب جشنواره داشته اند.

چگونگی معرفی آثار / تیم های برتر در هریک از محورهای جشنواره

محور سطح	پژوهش	زبان و ادبیات فارسی (احساسی واژه ها)	دست سازه ها	فعالیت های آزمایشگاهی	زبان انگلیسی	بازارچه کار و فناوری
مدرسه ای	برابر سهمیه تعیین شده توسط کارگروه اجرایی منطقه	برابر سهمیه تعیین شده توسط کارگروه اجرایی منطقه	برابر سهمیه تعیین شده توسط کارگروه اجرایی منطقه	برابر سهمیه تعیین شده توسط کارگروه اجرایی منطقه	برابر سهمیه تعیین شده توسط کارگروه اجرایی منطقه	یک سهمیه منطقه ای
منطقه ای	معرفی تیم های اول تا سوم در سطح منطقه (به تفکیک مدارس عادی دولتی و خاص) و معرفی تیم برتر منطقه به مرحله استانی	معرفی افراد اول تا سوم در سطح منطقه (به تفکیک مدارس عادی دولتی و خاص) و معرفی فرد برتر منطقه به مرحله استانی	معرفی تیم های اول تا سوم در سطح منطقه (به تفکیک مدارس عادی دولتی و خاص) و معرفی تیم برتر منطقه به مرحله استانی	معرفی تیم های اول تا سوم در سطح منطقه (به تفکیک مدارس عادی دولتی و خاص) و معرفی تیم برتر منطقه به مرحله استانی	معرفی تیم های اول تا سوم در سطح منطقه (به تفکیک مدارس عادی دولتی و خاص) و معرفی تیم برتر منطقه به مرحله استانی	معرفی مدارس اول تا سوم در سطح منطقه (به تفکیک مدارس عادی دولتی و خاص) و معرفی مدرسه برتر منطقه به مرحله استانی
استانی	معرفی تیم های اول تا سوم استانی و معرفی تیم اول استان به مرحله کشوری	معرفی افراد اول تا سوم استانی و معرفی نفر اول استان به مرحله کشوری	معرفی تیم های اول تا سوم استانی و معرفی تیم اول استان به مرحله کشوری	معرفی تیم های اول تا سوم استانی و معرفی تیم اول استان به مرحله کشوری	معرفی تیم های اول تا سوم استانی و معرفی تیم اول استان به مرحله کشوری	معرفی مدارس اول تا سوم در سطح استان و معرفی مدرسه برتر استان به مرحله کشوری

تذکر: در مرحله منطقه ای، شورای اجرایی ادارات می توانند به صلاحدید تا ۱۰ تیم یا اثر برتر را در سطح منطقه آموزشی، معرفی کنند.

زمان برگزاری مراحل مختلف جشنواره در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

این جشنواره در چهار مرحله آموزشگاهی، منطقه ای، استانی و کشوری برگزار خواهد شد. زمان بندی اجرای جشنواره در جدول ذیل آورده شده است:

مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
تا پایان اسفند ماه ۹۶	تا پایان فرودین ۹۷	اردیبهشت ماه ۹۷	تابستان ۹۷

۱- پژوهش:

راهبرد اصلی از انجام پژوهش های دانش آموزی کسب مهارت های پژوهشی است. به منظور کسب مهارت های پژوهشی، انجام پژوهش های کتابخانه ای و میدانی در این جشنواره مورد توجه می باشد. مهارت های مورد نظر متناسب با دوره ی سنی دانش آموزان دوره ی اول متوسطه عبارتند از: مسئله یابی؛ مشاهده کردن؛ جمع آوری اطلاعات؛ هدف نویسی؛ شناسایی روش و ابزار در جمع آوری اطلاعات؛ بهره گیری از منابع و تلخیص متون؛ سواد رسانه ای؛ ساخت ابزار؛ مصاحبه کردن؛ تجزیه و تحلیل؛ تدوین گزارش؛ توانایی ارائه نتایج و ...

تبصره ۱: در محور پژوهش نظر به اهمیت فعالیت های مربوط به محیط زیست و آب و با عنایت به هماهنگی انجام شده با سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت نیرو و با عنایت به سیاست اقتصاد مقاومتی، با اولویت این زمینه ها مورد تأکید است.

تبصره ۲: در داوری پژوهش در مرحله منطقه ای هیچ یک از داوران نباید هدایت طرح پژوهشی را به عنوان دبیر راهنما عهده دار باشند. مشخصات طرح مطالعه و پژوهش:

در تدوین پژوهش توجه به موارد ذیل ضروری است:

- ✓ پژوهش باید در برگه ی A۴ و با قلم لوتوس (B Lotus) و اندازه ۱۴ در محیط Word ۲۰۰۷ تایپ گردد. از سمت راست حدود ۳ سانتی متر و از چپ ۲ سانتی متر و از بالا ۲ سانتی متر و از پایین ۳ سانتی متر حاشیه در نظر گرفته شود.
- ✓ متن پژوهش ارائه شده حداقل در ۱۵ و حداکثر در ۲۵ صفحه تنظیم گردد. (بدون احتساب صفحات ابتدایی)
- ✓ داوری در دو بخش حضوری و غیر حضوری صورت می پذیرد و عدم شرکت دانش آموزان در مرحله حضوری به منزله انصراف از ادامه رقابت ها خواهد بود.
- ✓ پژوهش محدود به درس خاصی نیست و تمام حوزه های یادگیری را در بر می گیرد.
- ✓ فایل پژوهش باید به صورت word و pdf در لوح فشرده و به همراه یک نسخه چاپ شده ارائه گردد.

ساختار پژوهش:

- ۱- روی جلد: (نام استان، نام اداره آموزش و پرورش منطقه/ناحیه، نام آموزشگاه، عنوان پژوهش، پژوهشگر/پژوهشگران، استاد راهنما، سال تحصیلی)
- ۲- صفحه ی «بسم الله الرحمن الرحيم»
- ۳- شناسنامه تحقیق: (شامل اطلاعات کامل نویسنده و موضوع انتخابی)
- ۴- چکیده تحقیق: (حداقل یک پاراگراف و حداکثر در یک صفحه تنظیم گردد. چکیده باید بدون ارجاع دهی و توضیح باشد و به موضوع، هدف، روش، خلاصه نتایج و نتیجه گیری بپردازد.)
- ۵- فهرست مندرجات (مطالب، تصاویر، جداول و نمودارها)
- ۶- مقدمه: (اهمیت و ضرورت انجام پژوهش را نشان می دهد.)
- ۷- بیان مسأله: (در این بخش مسئله یا مشکل توضیح داده می شود و با پرسش آغازین طرح به اتمام می رسد.)
- ۸- اهداف تحقیق: (اهداف، فرضیه ها و یا سوالات پژوهش به طور شفاف بیان گردد.)
- ۹- پیشینه تحقیق: (مرور تحقیقات تجربی انجام شده مرتبط با موضوع آورده می شود که می تواند داخلی یا خارجی باشد.)
- ۱۰- روش جمع آوری اطلاعات: (روش تحقیق، جامعه آماری، حجم نمونه، شیوه نمونه گیری و روش های تجزیه و تحلیل داده هاست.)
- ۱۱- تجزیه و تحلیل داده ها: (در این قسمت داده های جمع آوری شده تجزیه و تحلیل می شوند.)
- ۱۲- جمع بندی و نتیجه گیری: (حداکثر در یک صفحه)
- ۱۳- پیشنهاد: (پیشنهاد های دانش آموزان در خصوص موضوع تحقیق ذکر می گردد.)
- ۱۴- فهرست منابع و مآخذ: (به ترتیب مثال ذکر گردد: نام خانوادگی، نام، (سال نشر)، نام کتاب یا مقاله، مترجم، انتشارات)

تذکر مهم: با توجه به اینکه یکی از آسیب های جدی و امور ناشایست در حوزه های پژوهشی-مهارتی، می تواند کپی برداری از تحقیقات دیگران یا انجام پژوهش توسط فرد دیگری غیر از دانش آموز باشد، لذا باید تدابیری اتخاذ گردد تا پس از آگاهی دادن به دانش آموزان ناظر فنی با هماهنگی داوران با شیوه های مختلف نسبت به شناسایی اینگونه آثار اقدام و تصمیمات لازم را معمول نمایند

۲- فعالیت های آزمایشگاهی

بهره گیری از تجهیزات آزمایشگاهی یکی از ضرورت های آموزش مطلوب درس علوم تجربی است. مطابق با راهنمای تدریس علوم تجربی، دبیران باید آزمایش های متنوع تعیین شده را در کلاس یا آزمایشگاه انجام دهند. جهت ساماندهی و اثر بخشی این فعالیت ها و ارتباط با این بخش از جشنواره، ضروری است تا دبیران محترم از آغاز سال تحصیلی در قالب گروه های دانش آموزی، آزمایش های تعیین شده را به صورت مدون و منظم انجام دهند و گزارش آن توسط گروه های مجری در دفتر مخصوص فعالیت جشنواره ثبت گردد. در این فرآیند، گروههایی که امتیاز بیشتری کسب کنند، امکان حضور در سطح منطقه ای جشنواره را می یابند.

در سطح منطقه ای دانش آموزان به قید قرعه یکی از آزمایش های کتاب علوم تجربی را در آزمایشگاه انجام داده و فرآیند اجرا توسط داوران نظارت و ارزیابی خواهد شد. این رقابت ها در سطوح استانی و کشوری نیز با تغییر در نوع و کیفیت آزمایش، پی گرفته خواهد شد. این بخش از جشنواره در دو گام برگزار خواهد شد:

گام اول: تعیین موضوع آزمایش و تدارک وسایل مورد نیاز:

در این ایستگاه گروههای شرکت کننده از میان مخزن (پاکت) آزمایش ها به وسیله قرعه و با نظارت داوران یکی را انتخاب نموده و سپس ضمن توجه به توصیه های داوران در خصوص اجرا، مواد و وسایل مورد نیاز برای اجرای همان آزمایش را از محل مشخص شده و با رعایت ضوابط بهداشتی و ایمنی، تحویل خواهند گرفت. در رقابت های منطقه ای و استانی، اجرای آزمایش های کتاب درسی مد نظر است، اما در سطح کشوری، با نظارت ناظر فنی، داوران نسبت به طراحی و تدوین آزمایش های متفاوت و متناسب با سطح دانش شرکت کنندگان اقدام خواهند کرد.

گام دوم: اجرای آزمایش که خود دارای سه ایستگاه است:

ایستگاه اول: در این ایستگاه گروههای شرکت کننده در سالن مخصوص به اجرای آزمایش مطابق با ضوابط تعیین شده می پردازند و حاصل مشاهدات و نتایج را در برگه گزارش، ثبت نموده و در پایان اجرا در اختیار گروه داوران قرار می دهند. نظارت دقیق داوران، ثبت به موقع عملکرد و فعالیت های گروه در حین اجرا و نیز وجود جعبه کمک های اولیه، کپسول اطفای حریق و ... ضروری است.

ایستگاه دوم: در این ایستگاه شرکت کنندگان باید به سؤالات مطرح شده در خصوص کاربرد و ویژگی های ابزار و وسایل آزمایشگاهی پاسخ دهند.

ایستگاه سوم: در این مرحله گروه های شرکت کننده به پرسش داوران پاسخ می دهند. بدین منظور گروه داوران باید حداکثر سه پرسش را که از قبل هماهنگ و تأیید شده باشد، مطرح نمایند و زمانی برای مشورت و گفتگوی دانش آموزان در نظر بگیرند. مجموع زمان در نظر گرفته شده برای اجرای فرآیند آزمایش هر گروه حدود ۲۷ دقیقه خواهد بود. همچنین ضروری است موارد ذیل مورد توجه قرار گیرد:

- آزمایش های تعیین شده مطابق با محتوا و سرفصل های کتاب علوم تجربی باشد.
- سطح دشواری آزمایش ها باید نزدیک به هم باشد.
- گروههای شرکت کننده در حضور گروه داوری بر حسب قرعه یکی از آزمایش های تعیین شده را انتخاب و اجرا می کنند.
- مسئولیت طراحی آزمایش ها بر عهده ناظر فنی و با مشارکت داوران خواهد.
- زمان و شرایط مورد نیاز در تمامی مراحل برای گروهها، یکسان در نظر گرفته شود.
- در سطح کشوری، گروههای شرکت کننده می توانند شرح آزمایش پیشنهادی خود را نیز جهت اجرا به گروه داوران ارائه دهند تا پس از بررسی و در صورت تأیید، اجرا گردد و در غیر اینصورت از میان آزمایش های از پیش تعیین شده، به انتخاب موضوع بپردازند.

- گروه داوران و مجریان موظفند در تمامی مراحل اجرایی ضوابط و معیار های بهداشتی و ایمنی را رعایت نمایند و کپسول اطفای حریق، جعبه کمک های اولیه و سایر ملزومات مورد نیاز را در محل برگزاری فراهم نموده باشند.

- مواد شیمیایی و الکتریکی مورد نیاز در محل امنی در ایستگاه اول قرار داده شود و زیر نظر دبیر تخصصی علوم و اندکی قبل از شروع آزمایش در اختیار گروهها قرار گیرد.

مهارت های مورد نیاز دانش آموزان راه یافته به مرحله استانی و کشوری در فعالیت های آزمایشگاهی:

- ۱- آشنایی با وسایل و ابزارهای معروف آزمایشگاهی و کاربرد های متنوع آنها، ایمنی در آزمایشگاه و علامت آزمایشگاهی
- ۲- آشنایی کامل با آزمایش های کتاب علوم تجربی هفتم (شیمی ، فیزیک، زمین شناسی ، زیست شناسی)
- ۳- آشنایی با تشریح اندام های بدن (قلب ، شش ، کلیه و ...)
- ۴- آشنایی با مولاز کامل بدن
- ۵- آشنایی و مهارت کار با میکروسکوپ
- ۶- آشنایی با انواع مهارت های اندازه گیری ، مقایسه و تفسیر جداول و نمودارها
- ۷- تفسیر مشاهدات و تنظیم گزارش کار
- ۸- آشنایی با سؤالات علمی (دانش ، مهارت، نگرش) مرتبط با کتاب (مدل، مولاز و ...)
- ۹- مشارکت و همکاری در تمام مراحل اجرای مسابقه
- ۱۰- داشتن نوآوری و خلاقیت در تمام مراحل

تبصره: مسابقات فعالیت های آزمایشگاهی ویژه دانش آموزان پایه هفتم دوره اول متوسطه بوده و به صورت گروههای دو نفره از یک پایه تحصیلی برگزار می شود. (اعضای گروه دو نفره در تمامی مراحل برگزاری جشنواره الزاما باید از یک آموزشگاه باشند).

۳- زبان انگلیسی (ایفای نقش)

از آنجا که مراودات اجتماعی تحت تأثیر تعاملات جوامع بشری و رشد فناوری توسعه پیدا کرده و این دامنه هر روز افزایش پیدا می کند، لذا برای برقراری ارتباط سازنده و آگاهانه، ضروری است دانش آموزان علاوه بر زبان مادری که به آنان امکان تعامل در سطح روابط میان فردی، خانوادگی، محلی و ملی را می دهد، توانایی برقراری ارتباط با سایر جوامع و دستاورد های بشری را در سطح منطقه ای و جهانی، دارا باشند. آموزش زبان های خارجی بستر مناسبی را برای درک، دریافت، تعاملات فرهنگی و انتقال دستاوردهای بشری در قالب های متنوع زبانی به صورت شفاهی ، دیداری و نوشتاری برای مقاصد و مخاطبان گوناگون در چارچوب نظام معیار اسلامی فراهم می کند. این آموزش باید از دایره تنگ نظریه ها ، رویکردها و روش های تدوین شده در جهان فراتر رفته و به عنوان بستری برای تقویت فرهنگ ملی و باورها و ارزش های خودی در نظر گرفته شود. رویکرد آموزش زبان های خارجی، رویکرد ارتباطی فعال و خودباورانه است. در سطوح آغازین آموزش، محتوای آموزشی پیرامون موضوعات بومی و نیاز های یادگیرنده چون بهداشت و سلامت ، زندگی روزمره، محیط اطراف و ارزش ها و فرهنگ جامعه در قالب جذاب، انتخاب و سازماندهی می شود.

یکی از روش های خلاقیتی که در فعالیت های " یاد دادن برای یاد گرفتن " به کار می رود، ایفای نقش (Role Play) است. این روش علاوه بر این که یادگیری دانش آموزان را عمیق و پربار می کند، بسیار شورآفرین و جذاب نیز می باشد. ماندگار ترین یادگیری ها با شیوه ایفای نقش صورت می گیرد، چرا که در این روش دانش آموزان با خلق صحنه سازی های کوچک، خود را با مفهوم اصلی موضوع درس درگیر می کنند. ایفای نقش به مثابه یک روش تدریس، ریشه در دو بعد شخصی و اجتماعی فرد دارد. در این روش، یادگیرندگان در تحلیل موقعیت های اجتماعی به صورت همیار و مشترک فعالیت می کنند. این روش موجب می شود زمینه بحث گروهی فراهم شود و فراگیران احساسات خود را بروز دهند. از بینش خود در نگرش ها و برداشت ها سود جویند، نگرش ها و مهارت های حل مسایل را گسترش دهند و مواد درسی را از طرق گوناگون بررسی کنند.

در همین راستا با توجه به تغییر کتاب زبان انگلیسی دوره اول متوسطه و رویکرد ارتباطی فعال و خود باورانه در آموزش زبان انگلیسی مطابق با برنامه درسی ملی ، این بخش از جشنواره در سال جاری برای پایه های هفتم و نهم تا سطح استانی و در پایه

هشتم تا سطح کشوری و با محوریت و توجه به بخش (Role Play) که از اصول برنامه ی درسی کتاب درسی زبان انگلیسی بوده و با نگاه ارزشیابی عملی از آموخته های دانش آموزان، در نظر گرفته شده است، در قالب تیم های تا سه نفره با توجه به نکات مورد اشاره، اجرا می گردد.

۱- اجرای ایفای نقش باید در راستای پیاده سازی اهداف بیان گردیده در برنامه درسی و کتاب باشد و پوشش دهنده تمام بخشهای کتاب سال جاری (با توجه به بودجه بندی در هر مرحله اجرا) باشد.

۲- استفاده حد اکثری از لغت ها، عبارتها و کلیدواژه های زبانی (Vocabulary, Key Languages and Functions) باید در اولویت استفاده، قرار گیرند.

۳- موضوع نمایش می بایستی از جذابیت خوبی برخوردار باشد.

۴- اجرای نمایش باید از روانی و صحت بیانی (Fluency and Accuracy) مناسبی برخوردار باشد.

۵- نمایش باید از سه بخش اصلی: شروع (Opening) پیکره یا بدنه (Body) و پایانی (Closing) برخوردار باشد.

۶- تعامل (Interaction) در حین اجرا در بین گروه باید از سطح بالایی برخوردار باشد.

۷- تلفظ و بیان صحیح کلمات و جملات (Pronunciation and Intonation) مورد توجه قرار گردد.

روش اجرا:

۱- زمان اجرای نمایش حداقل ۵ و حداکثر ۱۰ دقیقه باشد.

۲- ارسال متن نوشتاری ضرورتی ندارد.

۳- ایفای نقش باید محصول فعالیت گروهی خود دانش آموزان باشد.

۴- هر یک از پایه های تحصیلی باید بطور جداگانه نمایش را اجرا نمایند.

۵- در مرحله منطقه، آثار منتخبان مدارس توسط کمیته داوران، داوری شده و گروه های منتخب به مرحله استانی معرفی خواهند شد.

تبصره مهم: داوران مرحله منطقه ای می توانند از تیم های منتخب برای اجرای زنده نمایش، دعوت کنند.

۶- پس از داوری در مرحله ی اول و راهیابی اثر به مرحله بعد، اجرا می تواند از تغییرات جزئی (کمی و کیفی) برخوردار شود،

۷- این بخش از جشنواره، فقط در پایه هشتم تا مرحله کشوری و دیگر پایه ها تا مرحله ی استانی برگزار خواهد شد.

۸- ادارات آموزش و پرورش برای معرفی آثار برتر مرحله منطقه به استان باید ابتدا فیلم اجرای گروه های برتر در مرحله منطقه را برای داوری به اداره کل ارسال تا بعد از اظهار نظر داوران استانی و در صورت نیاز از تیم های منتخب برای اجرای برنامه نمایشی زنده در مرکز استان دعوت گردد.

شرایط فیلم های ارسالی به اداره کل در مرحله استانی

۱- فیلم ارسالی باید دارای کیفیت صدا و تصویر بسیار خوب و برروی لوح فشرده تهیه گردد.

۲- حداکثر زمان فیلم برداری تا ۱۰ دقیقه باشد.

۳- در لوح فشرده ارسالی باید مشخصات اعضای گروه دانش آموزان، پایه، نام و نام خانوادگی دبیر راهنما، نام آموزشگاه و منطقه آموزشی، مشخص باشد.

داوری محور زبان انگلیسی در سطح استان

لوح های فشرده ارسالی به دبیرخانه جشنواره در اداره کل توسط تیم منتخب داوری استانی، بررسی و ارزیابی شده و برترین ها انتخاب می شوند. در این مرحله داوران استانی بر حسب ضرورت برای اجرای زنده از تیم دانش آموزان دعوت خواهند کرد تا پس از اجرای زنده، نظر قطعی خود را اعلام کنند.

پس از داوری آثار دانش آموزان علاوه بر تیم دانش آموزی راه یافته به مرحله کشوری در پایه هشتم، تیم های برتر سایر پایه ها نیز معرفی خواهند شد.

۴- دست سازه ها:

بهره گیری از کارگاه یکی از ضرورت های آموزش دروس مختلف به ویژه درس کاروفناوری و فرهنگ و هنر می باشد. متناسب با راهنمای تدریس دروس مختلف دبیران کارهای عملی و پروژه یا دست سازه ها را در مدرسه هدایت می کنند. به منظور ساماندهی به اینگونه فعالیت ها و ارتباط آن با جشنواره ضروری است دبیران محترم از ابتدای سال تحصیلی دانش آموزان را به سوی فعالیت های کارگاهی منظم و هدفمند هدایت کنند و گزارش پیشرفت کار توسط دانش آموزان در دفتر مخصوص ثبت گردد. در این فرآیند گروه هایی که امتیاز بیشتری کسب کنند امکان حضور در سطح منطقه ای جشنواره را خواهند یافت.

✓ شرکت کنندگان در این بخش می توانند آثار خود را مطابق با پودمان های کارآفرینی (برق و الکترونیک، چوب، فلز، خوراک، پوشاک، ...) و نیز محصولات رایانه ای (نرم افزار، بازی) ارائه دهند.

✓ محصولات رایانه ای باید در راستای تقویت مفاهیم آموزشی کتابهای درسی باشند. به آن دسته از محصولات که صرفاً جنبه ی تفننی و سرگرمی داشته باشند امتیازی تعلق نخواهد گرفت.

✓ محدودیتی در قالب پیکربندی محصولات رایانه ای وجود ندارد. بدیهی است که تنوع در محصولات رایانه ای حائز امتیاز بالاتری است.

✓ اختراعاتی که پیش از این به ثبت رسیده و تأییدیه مراجع ذی صلاح را اخذ نموده باشند نیز مجاز به شرکت در جشنواره می باشند.

✓ شرکت در این بخش به صورت انفرادی و یا گروه دو نفری می باشد. ترکیب گروه های شرکت کننده می تواند فقط از یک پایه یا تلفیقی از پایه های مختلف باشد. اعضای گروه های دو نفره، در تمام مراحل جشنواره الزاماً از یک آموزشگاه هستند.

✓ پژوهش سراهای دانش آموزی به استناد بندهای ۳ و ۴ ماده سه اساسنامه، موظفند به منظور گسترش فرهنگ تحقیق و پژوهش در بین دانش آموزان و هدایت استعدادها و خلاقیت آنها، زمینه استفاده از امکانات و منابع موجود را برای دانش آموزان فراهم سازند.

۵- زبان و ادبیات فارسی

این بخش از جشنواره با محوریت: «تقویت توانایی اندیشیدن»، «زمینه سازی برای تقویت و پرورش خلاقیت و ذوق هنری و ادبی»، «تقویت حافظه دیداری و سواد ادراکی» که از اصول برنامه ی درسی زبان و ادبیات فارسی دوره اول متوسطه به ویژه در بخش مهارت های نوشتاری است، در سه بخش (۱- تصویر خوانی ۲- نگارش متن ۳- خوانش) و به صورت انفرادی برگزار خواهد شد. مجموع امتیاز مکتسبه ملاک و معیار ارزیابی نهایی شرکت کنندگان قرار خواهد گرفت.

مرحله آموزشگاه:

در این بخش دبیران محترم ادبیات فارسی آموزشگاه ها، تصویری را در اختیار دانش آموزان قرار داده تا ایشان طبق همان روش تصویر نویسی کتاب مهارت های نوشتاری به توصیف تصویر بپردازند. بدیهی است در نگارش متن ها باید اصول آموخته شده انشانویسی و ساختار و نقشه نوشتن، توجه به رنگ ها و علامت ها، و توصیف دقیق آن چه در تصویر دیده می شود رعایت گردد. پس از نگارش متن ها (نگارش ها باید دست نویس باشد)، مرحله خوانش متن با صدا و لحن مناسب صورت می گیرد و دبیران گرامی در مجموع، دانش آموزی را که هم در مرحله نگارش و هم در مرحله خوانش متن، طبق نمون برگ های ارزیابی امتیاز بیشتری را کسب نموده به اداره منطقه / ناحیه معرفی می کنند.

مرحله منطقه:

در این مرحله دانش آموزان منتخب از هر آموزشگاه به صورت حضوری و هماهنگ در سطح استان در باره تصویر تعیین شده توسط ناظر فنی منطقه و با هماهنگی داوران، به آنان ارائه خواهد شد، به ترتیب مراحل تصویر خوانی، نگارش متن و خوانش را انجام می دهند

مرحله استانی:

این مرحله همزمان با سایر محورهای جشنواره نوجوان خوارزمی به صورت حضوری در اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ برگزار خواهد شد.

۶- بازارچه درس کار و فناوری

با توجه به روح حاکم بر جشنواره نوجوان خوارزمی و همچنین اهداف در نظر گرفته شده برای آموزش درس کار و فناوری در دوره اول متوسطه در سند تحول بنیادین، مسابقه بازارچه درس کار و فناوری نیز با رویکرد کارآفرینی برگزار می گردد.

اهداف:

- ۱- اجرای برنامه توسعه فرهنگ کارآفرینی و مهارت آموزی با توجه به امکانات و تجهیزات مدارس و شرایط جغرافیایی و اقلیمی استانها و نیز علایق دانش آموزان به صنایع بومی و محلی است.
- ۲- توسعه و تعمیق یادگیری درس کار و فناوری و کاربست مفاهیم در حوزه مهارت
- ۳- پرورش توانمندی های دانش آموزان برای ایجاد ایده های خلاق و تولید محصول
- ۴- تقویت روحیه کار و تلاش ، تعاون و مسئولیت پذیری در دانش آموزان
- ۵- تأکید بر تنوع بخشی به محیط های یادگیری و ایجاد فضای پویا و با نشاط مبتنی بر جامعه محوری در مدارس
- ۶- ارج نهادن به فرهنگ کار آفرینی در بین نوجوانان
- ۷- ایجاد فضای مناسب برای پرورش، رشد و شکوفایی استعداد ها و خلاقیت ها و خودباوری
- ۸- آشنایی با فضای کسب و کار و تجربه واقعی در تولید، بازاریابی و فروش محصول
- ۹- ترغیب دانش آموزان به انجام کارهای گروهی، همیاری و نو آوری در ساخت محصول
- ۱۰- دستیابی به تجربه شیرین کسب درآمد حلال حاصل از تلاش خود و مدیریت پول
- ۱۱- تغییر نگرش و ترغیب دانش آموزان برای ادامه تحصیل در رشته های فنی و حرفه ای و کاردانش
- ۱۲- توجه و ترغیب دانش آموزان به احیای مشاغل بومی و سنتی
- ۱۳- آشنایی دانش آموزان با برخی از مشاغل و حرف مورد نیاز جامعه، بخصوص مهارت های اولیه کسب و کار

فرآیند اجرا:

- ۱- این طرح باتکیه بر مبانی واهداف درس کار و فناوری وهم چنین فرهنگ و هنر با رویکرد خلاقیت ونوآوری و با حضور دانش آموزان دوره اول متوسطه در پایه های هفتم و هشتم و نهم اجرا می گردد.
- ۲- با توجه به اینکه در مرحله منطقه ای، استانی و کشوری، داوری آثار برتر در این بخش، برابر فیلم های کوتاه ارسالی مدارس انجام می شود ، ضروری است مدیران مدارس برنامه ریزی لازم برای تهیه فیلم کوتاه را انجام دهند.
- ۳- با توجه به اهمیت نقش کارآفرینی، شایسته است در ابتدا طرح توسط مدیر مدرسه در جلسه شورای دبیران و همچنین انجمن اولیا و مربیان مطرح و تمام دبیران و اولیا به طور کامل در رابطه با طرح توجیه شوند.(تهیه فیلم از جلسه توجیهی ضروری است)
- ۴- با توجه به سابقه اجرای این طرح در مدارس شبانه روزی (با عنوان طرح خود اتکایی) توصیه می شود از تجربیات این مدارس به منظور ارائه طرح در قالب های استاندارد علمی، بهره گیری شود.
- ۵- مشورت گام به گام با دبیر کار و فناوری در مدرسه و مربی کارآفرینی منطقه نیز می تواند نتایج مؤثری را ایجاد نماید.
- ۶- مدیران و دبیران محترم درس کار و فناوری می توانند برای تولید پروژه های خلاق و متنوع ، متناسب با پودمانهای کتاب کار و فناوری ، از ظرفیت های مشارکتی سایر دبیران و همچنین اولیای علاقمند و مجرب در زمینه های لازم و نیز دانش آموزان استفاده کنند.
- ۷- دبیران سایر دروس می توانند بخشی از نمره مستمر دانش آموزان را با توجه به ویژگی های درس خود از فعالیت های دانش آموزان در بازارچه اختصاص دهند. برای مثال: خرید و فروش اسلامی در قالب درس پیام های آسمان، یا رفتار های سالم در قالب درس مطالعات اجتماعی و حسابداری در قالب درس ریاضی.
- ۸- مدیران محترم مدارس جهت انتخاب نوع فعالیت کارآفرینی از اولیا و دانش آموزان نظر سنجی لازم را داشته باشند تا با توجه به فراوانی استقبال و علاقه دانش آموزان و امکانات موجود تمهیدات لازم برای اجرای طرح سنجیده شود.
- ۹- طرح ها می تواند در قالب فعالیت های متنوعی چون: قالی بافی، گلدوزی، خیاطی، جوشکاری، باغبانی، زنبورداری، گلیم بافی، عکاسی، پرورش ماهی، پرورش قارچ، معرق کاری، سفال گری، قلم زنی و... با توجه به شرایط و ویژگی های اقلیمی، جغرافیایی، فرهنگی مناطق، نیاز بازار کار منطقه و علایق دانش آموزان و نیز امکانات و تجهیزات مورد نیاز اجرا گردد.
- توجه : در انتخاب رشته مورد نظر، باید دقت نمود که رشته انتخابی از نوع مشاغل و رشته های خدماتی نبوده و قابل ارائه در بازارچه فروش باشد.

۱۰- در اجرای طرح و تأمین هزینه ها می توان از همیاری سایر نهادهای (شورای اسلامی روستا و شهر و شهرداری و...) مؤسسات و خیرین و اولیای دانش آموزان علاقمند به طرح بهره گرفت.

۱۱- برنامه ریزی جهت اجرای طرح و آموزش های مورد نیاز و مرتبط برای دانش آموزان در ساعات فوق برنامه و اوقات فراغت دانش آموزان صورت گیرد.

۱۲- تمام دانش آموزان دوره اول متوسطه می توانند در مسابقات حضور فعال داشته و به صورت انفرادی یا گروهی (دونفره) شرکت نمایند.
۱۳- برای بهره وری آموزشگاه از نتایج حاصله ی اجرای بازارچه درس کار و فناوری و تأمین بخشی از هزینه های اجرایی، بازارچه فروش و نمایشگاه هایی از تولیدات دانش آموزی برپا گردد. لازم است در این بازارچه های فروش محصولات براساس کیفیت و قیمت تمام شده به صورت متناسب و منطقی قیمت گذاری شوند.

تذکر: شایسته است از اولیا و مسئولان محلی و آموزش و پرورش برای بازدید از نمایشگاه مدارس دعوت به عمل آورده شود.

۱۴- محصول یا تولیدات دانش آموزی ارائه شده در بازارچه ها درس کار و فناوری در تمام مراحل جشنواره (مدرسه / منطقه / استان) بر اساس نمون برگ شماره ۲ (نمون برگ ارزیابی آثار / محصولات بازارچه کار و فناوری) ارزیابی می گردد.

۱۵- پس از اجرای و تشکیل بازارچه های (کسب و کار) در مدرسه، برابر سهمیه تعیین شده به وسیله کارگروه اجرایی جشنواره در اداره آموزش و پرورش محل، برترین آثار برای شرکت در مرحله منطقه ای معرفی می شود.

۱۶- برای هر طرح یا اثری که به مرحله منطقه راه پیدا می کند، باید نمون برگ شماره ۱ (شناسنامه اثر / محصول تولید شده) ، توسط مدیر تکمیل و به همراه لوح فشرده حاوی فیلم کوتاه مربوط به اداره آموزش و پرورش محل، ارسال گردد.

تبصره: داوران می توانند در صورت صلاحدید از دانش آموزان دارای آثار برتر معرفی شده توسط مدارس به شیوه حضوری ارزیابی کنند.

۱۷- برای ارزیابی بازارچه فروش (کسب و کار) محصولات کارآفرینی در مدارس و منطقه از نمون برگ شماره ۳، بهره گیری شود. بدیهی است برابر فیلم های مربوط به بازارچه فروش هر مدرسه ، در مرحله منطقه ای ، عملکرد مدارس مورد ارزیابی قرار گرفته و برترین بازارچه های مدرسه ای انتخاب می شود.

۱۸- تمام مراحل (گام به گام) تولید اثر / محصول و همچنین فرآیند ایجاد بازارچه بر اساس پودمانها و پروژه های درس کار و فناوری) از ابتدا تا مرحله نهایی یعنی عرضه محصولات در بازارچه؛ به صورت فیلم کوتاه (حداکثر ۱۰ دقیقه) در قالب لوح فشرده و با رعایت موارد ذیل و متناسب با نوع ارائه کار باید تهیه گردد.

محتوی فیلم کوتاه

الف)نمایی از تابلوی آموزشگاه ومحل اجرای طرح (۳۰ ثانیه)

ب)حاوی بخشی از جلسات هماهنگی مدرسه با شورای دبیران ،انجمن اولیا و مربیان و مؤسسات و نهادهای ، مصاحبه های کوتاه با مدیر، معاونان ، دبیران ، اولیا و دانش آموزان... (۱:۳۰ دقیقه)

ج)نمایی از برگزاری نمایشگاه وبازارچه فروش در آموزشگاه (۲دقیقه)

د)فرآیند ساخت وتولید محصول یا ایجاد بازارچه توسط دانش آموزان (۶ دقیقه)

نکته: فیلم های کوتاه در سه نسخه با فرمت های رایج(DVD/ AVI/ MPEG/ WMV/MPEG/ VOB)آماده و برای داوری به منطقه ارسال گردد.

۱۹- با توجه به نقش نمایشگاه های مدرسه ای به عنوان مظهر و تجلی گاه فعالیت های صورت گرفته در سطح مدارس از یک سو و تعدد این گونه نمایشگاه ها، ترتیبی اتخاذ شود تا با توجه به این شیوه نامه در سال جاری با تجمیع و سامان دهی نمایشگاه های مدرسه ای مربوط به جشنواره نوجوان خوارزمی، بازارچه درس کار وفناوری و سایر نمایشگاه های مدرسه ای، به تقویت و غنی سازی این فعالیت بپردازند. بر این اساس نمایشگاه های مدرسه ای / منطقه ای به مقتضای زمان، به شیوه متمرکز، با چند محور (غرفه) تشکیل می گردد.

۲۰- برای تقویت طرح خودآتکایی مدارس شبانه روزی، ترتیبی اتخاذ گردد در سال تحصیلی جاری، موفق ترین پروژه های انجام شده، فقط در نمایشگاه های موضوع بند فوق معرفی و عرضه گردند.

۲۱- اداره آموزش و پرورش مناطق متناسب با امکانات و فضا می توانند در یکی از مدارس و یا سالن خاصی، نمایشگاه منطقه ای را برگزار و آثار رسیده را داوری و پس از انتخاب، آثار برتر را در قالب فیلم های کوتاه (۱۰ دقیقه ای) تهیه شده بر روی لوح فشرده به اداره کل ارسال نمایند.

۲۲- با توجه به اینکه یکی از اهداف جشنواره،فعال سازی و بهره گیری از آزمایشگاه و کارگاه مدارس است، توسط کارگروه اجرایی ادارات، عملکرد مدارس در زمینه برگزاری کیفی جشنواره نوجوان خوارزمی با توجه به ملاک های " کفیت برپایی بازارچه درس کار و فناوری " و " شیوه بکارگیری آزمایشگاه و کارگاه " مورد ارزیابی قرار گرفته و مدیر یکی از مدارس برتر به مرحله استانی معرفی می گردد.

۲۳- برترین مدیر استانی از بین مدیران منتخب مدارس استان به مرحله کشوری راه خواهد یافت.